Teucrium flavum

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Teucrium flavum* L. werd in 1753 gepubliceerd door Carl Linnaeus in *Species Plantarum*. De geslachtsnaam *Teucrium* is afkomstig van het Grieks en zou vernoemd zijn naar Teucer, de eerste koning van Troje, die de plant als eerste in de geneeskunde zou hebben toegepast. De soortsaanduiding *flavum* is afgeleid van het Latijnse woord voor 'zuiver geel' en verwijst naar de ongebruikelijke, gele bloemkleur, aangezien de meeste soorten binnen het geslacht *Teucrium* (Gamander) doorgaans violette of lila bloemen hebben. De Engelse benaming is dan ook Yellow Germander.

Foto: Harrie de Vries

Taxonomie

De taxonomische indeling van *Teucrium flavum* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Lamiales
- Familie: Lamiaceae (Lipbloemenfamilie)
- Geslacht: *Teucrium* L.
- Soort: *Teucrium flavum* L.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com
Website: nrvwebsite.nl
Facebook: https://www.facebook.com/groups/505404964892414

Synoniemen

De geaccepteerde wetenschappelijke naam is *Teucrium flavum* L. Een van de belangrijkste synoniemen is *Chamaedrys flava* (L.) Moench. Er zijn ook verschillende synoniemen en ondergeschikte namen op het niveau van variëteit of ondersoort, zoals *Teucrium majus* Bubani, *Teucrium nitidum* Schreb., en *Teucrium regium* Schreb.

Variëteiten en cultivars

Teucrium flavum is een soort uit het Middellandse Zeegebied en wordt voornamelijk als soort of via zijn ondersoorten in de handel gebracht. Er zijn vier geaccepteerde ondersoorten:

- *Teucrium flavum* subsp. *flavum*: De typesoort.
- *Teucrium flavum* subsp. *glaucum* (Jord. & Fourr.) Ronniger: Een ondersoort met vaak wat boller, glimmend groen blad, dat soms meer als 'gele gamander' in de handel is.
- *Teucrium flavum* subsp. *gymnocalyx* Rech. f.
- *Teucrium flavum* subsp. *hellenicum* Rech. f.

Zuivere cultivars met eigen namen zijn minder algemeen gedocumenteerd dan bij andere *Teucrium*-soorten, maar de ondersoorten worden vaak gebruikt om specifieke eigenschappen te benadrukken, zoals de bladvorm of geur.

Familie

De plant behoort tot de familie Lamiaceae, de Lipbloemenfamilie. Leden van deze familie, waaronder *Teucrium*, staan bekend om hun vaak aromatische bladeren en kenmerkende tweelippige bloemen.

Hoogte

Teucrium flavum is een kleine halfheester (*subshrub*) met een compacte, opgaande tot bossige groeiwijze. De hoogte bedraagt doorgaans tussen de 30 en 60 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur is ongebruikelijk voor het geslacht en is lichtgeel tot crèmekleurig. De bloemen zijn klein en éénlippig, gerangschikt in kransen langs de bloemstengels, met vaak een paarsachtige basis.

Bladkleur

Het blad is glanzend groen en heeft een ovale tot lancetvormige vorm met gekartelde tot getande randen. Het kan licht behaard zijn, en het wordt beschreven als aromatisch wanneer het wordt gekneusd.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Teucrium flavum* valt in de zomer, meestal van mei tot juli of augustus, afhankelijk van de lokale omstandigheden.

Standplaats

Deze gamander verlangt een plek in de volle zon of eventueel lichte halfschaduw. De grond moet goed doorlatend zijn, want de plant is gevoelig voor wortelrot in te natte omstandigheden, vooral in de winter. Hij gedijt goed op droge, rotsachtige of zanderige gronden en is zeer geschikt voor de droge tuin, mediterrane borders of rotstuinen.

Herkomst

De plant is inheems in het Middellandse Zeegebied, waaronder Zuid-Europa (zoals Spanje, Frankrijk, Italië, Griekenland, de Balkan en eilanden als Corsica, Sardinië, en Kreta) en Noord-Afrika (Marokko, Algerije, Tunesië en Libië). Het groeit van nature op rotsachtige hellingen en in maquis- en garrigue-vegetaties.

Soort gewas

Teucrium flavum is een groenblijvende halfheester (*subshrub*) met een bossige, compacte groei. Het wordt gerekend tot de vaste planten die verhouten aan de basis.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad. Voor vegetatieve vermeerdering kan men halfrijpe stekken nemen in de zomer of zachthoutstekken in het voorjaar.

Klimaatzone

De plant is matig winterhard en wordt meestal ingedeeld in USDA Hardheidszone 7 (-17,8 °C tot-12,2 °C) of 8. In koudere gebieden kan extra bescherming tegen strenge vorst gewenst zijn.

Insecten

Teucrium flavum is een uitstekende insectenplant. De bloemen trekken gedurende de bloeiperiode actief bijen en andere bestuivers aan, waardoor het een waardevolle toevoeging is voor een biodiverse tuin.

Bronvermelding

https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:460406-1

https://www.maltawildplants.com/LABT/Teucrium_flavum.php

https://en.wikipedia.org/wiki/Teucrium_flavum

https://www.rhs.org.uk/plants/68110/teucrium-flavum/details

https://easyscape.com/species/Teucrium-flavum(Yellow-Germander

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Benoemd door Linnaeus (1753); *Teucrium* (naar Teucer, koning van Troje), *flavum* (zuiver geel).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Orde: Lamiales, Familie: Lamiaceae, Geslacht: *Teucrium*, Soort: *T. flavum*.
Synoniemen	*Chamaedrys flava*, *Teucrium majus*, *Teucrium nitidum*, *Teucrium regium*.
Variëteiten en cultivars	Subspecies: *T. flavum* subsp. *flavum*, *T. flavum* subsp. *glaucum*, *T. flavum* subsp. *gymnocalyx*, *T. flavum* subsp. *hellenicum*. Weinig zuivere cultivars.
Familie	Lamiaceae (Lipbloemenfamilie).
Hoogte	30-60 cm.
Bloemkleur	Lichtgeel tot crèmekleurig.
Bladkleur	Glanzend groen, aromatisch.
Bloeiperiode	Mei tot augustus (zomer).
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, droge grond.
Herkomst	Middellandse Zeegebied (Zuid-Europa en Noord-Afrika).
Soort gewas	Groenblijvende halfheester (*subshrub*).
Vermeerderingswijze	Zaad, halfrijpe stekken, zachthoutstekken.
Klimaatzone	USDA Hardheidszone 7-8.
Insecten	Trekt bijen en andere bestuivers aan.